УДК 342.9
Купін А.П.[1], Кулик О.І.[2]
[1] доц. НУ «Запорізька політехніка»
[2] студ. гр. Юз-314сп НУ «Запорізька політехніка»

ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

Перспективи вдосконалення правозастосування у сфері адміністративної відповідальності за невиконання батьками або особами, що їх замінюють, обов'язків щодо виховання дітей є важливим напрямом для покращення системи захисту прав дитини в Україні. Одним із ключових аспектів є удосконалення правозастосовчої практики, яка дозволить ефективніше реагувати на порушення батьківських обов'язків та забезпечити

більш обґрунтоване застосування адміністративних санкцій. Перш за все, необхідно ввести систему детальніших критеріїв для оцінки обставин кожної конкретної справи. Це дозволить не тільки визначити рівень вини батьків, а й створити точні механізми для визначення тяжкості порушення. Встановлення чітких норм та параметрів, які повинні відповідати мінімальним стандартам виховання, дасть можливість уникайте суб'єктивних рішень під час розгляду справ. Законодавчі зміни мають включати детальне регулювання відповідальності за конкретні порушення, зокрема, за ненадання медичної допомоги, невиконання обов'язків щодо освіти або недотримання вимог щодо безпеки дитини.

З метою вдосконалення правозастосування доцільно запровадити додаткові інструменти для роботи органів державної влади та органів опіки та піклування, що мають забезпечити належний контроль за виконанням батьківських обов'язків. Одним з таких інструментів є посилення співпраці між соціальними службами, медичними та освітніми установами, а також правоохоронними органами, що дозволить своєчасно виявляти порушення та мінімізувати їх негативні наслідки для дітей. Головним кроком у цьому напрямку є створення єдиної системи обліку та моніторингу випадків невиконання батьківських обов'язків, яка дозволить оперативно реагувати на порушення та вчасно вживати відповідні заходи. Крім того, значну роль у підвищенні ефективності правозастосування відіграє підвищення кваліфікації суддів, працівників органів соціального захисту та правоохоронців. Вони повинні мати чітке розуміння правових норм, які регулюють відповідальність за невиконання обов'язків щодо виховання дітей, а також володіти навичками для об'єктивної оцінки ситуації та застосування належних заходів впливу. Для цього необхідно впроваджувати спеціалізовані курси, семінари та тренінги для фахівців у цій сфері.

Підвищенню ефективності правозастосування також сприятиме використання альтернативних методів вирішення спорів, таких як медіація. В умовах, коли між батьками та органами влади виникають конфлікти через невиконання обов'язків щодо виховання дітей, медіація може стати ефективним інструментом для досягнення взаєморозуміння та укладення угод про забезпечення прав дитини. Це дозволить зменшити навантаження на суди та заощадити час і ресурси, при цьому забезпечивши більш конструктивний підхід до вирішення проблеми. Помітним напрямком є створення більш ефективної системи соціальної підтримки для сімей, що перебувають у складних умовах. Законодавство має передбачати не лише покарання за порушення. Обов'язків батьків, а й конкретні заходи щодо допомоги та реабілітації таких сімей. Це може включати соціальні програми для поліпшення умов життя, навчання навичкам батьківства, психологічну

підтримку та інші заходи, які допомагають батькам виконувати свої обов'язки щодо виховання дітей.

Із перспективних напрямів вдосконалення є також розвиток інституту превентивного контролю за умовами життя дітей. Це включає регулярні перевірки соціальними службами житлових умов, медичного обслуговування та освітнього процесу дітей. Це дозволить вчасно виявляти потенційні порушення і забезпечити своєчасне втручання з метою запобігання негативним наслідкам для дитини. Важливим аспектом є також моніторинг ефективності дій органів опіки та піклування, що повинні координувати всі процеси, пов'язані з виконанням батьківських обов'язків. Перспективи вдосконалення правозастосування адміністративної відповідальності в Україні потребують комплексного підходу, який включає зміни в законодавстві, підвищення кваліфікації фахівців, розвиток соціальних послуг та активізацію превентивних заходів. Лише у такому випадку можна очікувати на підвищення ефективності адміністративної відповідальності та значне покращення захисту прав дітей в Україні.

Для підвищення ефективності правозастосування важливо також здійснювати посилений контроль за виконанням судових рішень, пов'язаних з вихованням дітей. У деяких випадках батьки можуть не виконувати накази судів або ухилятися від виконання покладених на них обов'язків. Створення ефективної системи контролю, яка дозволяє оперативно виявляти подібні порушення та вживати відповідних заходів впливу, може сприяти підвищенню рівня виконання судових рішень та покращенню становища дітей. Крім того, значною є роль громадських організацій та благодійних фондів у підтримці сімей, що знаходяться в складних умовах. Вони можуть допомогти виявляти проблеми, що стосуються невиконання батьками своїх обов'язків, та надавати додаткову соціальну та психологічну підтримку. Розвиток партнерства між державними структурами та громадськими організаціями може значно покращити ситуацію, забезпечуючи комплексний підхід до вирішення проблем у сфері виховання дітей.

Нарешті, необхідно посилити інформування населення про адміністративну відповідальність за невиконання обов'язків щодо виховання дітей. Багато батьків, особливо в сільській місцевості, не завжди обізнані про свої права та обов'язки, а також про наслідки невиконання батьківських обов'язків. Кампанії з підвищення обізнаності, які будуть орієнтовані на різні соціальні групи, включаючи молоді сім'ї та батьків, що перебувають у складних життєвих обставинах, допоможуть зменшити випадки порушення та покращити виконання батьківських обов'язків.